

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Iurie Bargan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nelea Șevciuc împotriva lui Marcel Șevciuc cu privire la partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie,

împotriva încheierii din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Stela Bargan,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2017, Nelea Șevciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Marcel Șevciuc solicitând împărțirea proprietății în devălmășie prin atribuirea în proprietatea sa exclusivă a apartamentului nr. XXXXX, cu valoarea de 255717 lei, atribuirea lui Marcel Șevciuc în proprietate exclusivă a garajului nr. 25 din mun.Chișinău, sect. Centru, str. XXXXX, valoarea căruia este de 65438 de lei și a garajului nr. 26 din mun.Chișinău, sect. Centru, str. XXXXX, valoarea căruia este de 65438 de lei.

La 01 februarie 2019, Marcel Șevciuc a depus cerere reconvențională împotriva Nelei Șevciuc solicitând atribuirea în proprietatea sa privată a apartamentului nr. 115 din mun.Chișinău, str. XXXXX, cu valoarea estimată la 255717 lei cu achitarea Nelei Șevciuc a sultei în mărime de 127858,5 lei, ceea ce constituie ½ din valoarea apartamentului, atribuirea în proprietatea sa privată a garajului nr. 25 din mun.Chișinău, sect. Centru, str. XXXXX, cu valoarea estimată la 65438 de lei, cu achitarea Nelei Șevciuc a sultei în mărime de 32719 lei, ceea ce constituie ½ din valoarea garajului, atribuirea în proprietatea sa privată a garajului nr. 26 din mun.Chișinău, sect. Centru, str. XXXXX, cu valoarea estimată la 65438 de lei, cu achitarea Nelei Șevciuc a sultei în mărime de 32719 lei, ceea ce constituie ½ din valoarea garajului, atribuirea Nelei Șevciuc a autoturismului de model „Toyota Corolla”, anul fabricării 2006, tipul caroseriei HATCBACK, numărul caroseriei SB1KC20E40F028666 în valoare de 11717,45 de dolari în proprietate privată și obligarea Nelei Șevciuc de a-i achita sulta în sumă de 5858,72 de dolari, ceea ce constituie ½ din valoarea autoturismului, împărțirea datoriei comune în sumă totală

de 3720 de euro proporțional cotei-părți de ½ prin obligarea de a achita câte 1860 de euro de fiecare conform recipisei din 31 decembrie 2010.

Prin încheierea protocolară din 06 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a restituit cererea reconvențională.

Prin hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Nelea Șevciuc și s-au partajat bunurile imobile: apartamentului nr. 115 din mun.Chișinău, str. XXXXX; încăperea nelocativă situată în mun.Chișinău, str. XXXXX și încăperea nelocativă situată în mun.Chișinău, str. XXXXX, care aparțin cu drept de proprietate în devălmășie lui Marcel Șevciuc și Nelei Șevciuc, prin atribuirea: în proprietate exclusivă Nelei Șevciuc a apartamentului nr. XXXXX și în proprietate exclusivă lui Marcel Șevciuc a încăperii nelocativă situată în mun.Chișinău, str.XXXXX și încăperii nelocativă situată în mun.Chișinău, str. XXXXX; s-a încasat de la Marcel Șevciuc în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3926, 28 de lei.

La 28 martie 2019, Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Stela Bargan, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 07 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea depusă de Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Stela Bargan și s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat să-i restituie lui Marcel Șevciuc taxa de stat achitată în mărime de 9895, 30 de lei, prin ordinul de încasare a numerarului nr.24256382 din 01 februarie 2019, plata efectuată prin intermediul BC „Mobiasbancă Groupe Societe Generale” SA, la depunerea cererii reconvenționale împotriva Nelei Șevciuc cu privire la partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie.

Prin încheierea din 05 august 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului Marcel Șevciuc termen până la data de 02 septembrie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2944 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat; totodată, s-a explicat apelantului, că în caz contrar apelul va fi restituit.

Prin încheierea din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind nemotivat și netimbrat apelul declarat de Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Stela Bargan, împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 30 decembrie 2019, Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Iurie Bargan, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost expediată avocatului Stela Bargan la adresa de e-mail indicată în mandatul avocatului, iar neînlăturarea neajunsurilor a dus la restituirea cererii de apel. De încheierea dată a luat cunoștință la 19 decembrie 2019, conform materialelor cauzei. Or, instanța de apel a reținut că prin expedierea avocatului Stela Bargan la adresa de e-mail a încheierii s-au respectat prevederile art.100 alin.(1), (1¹), art. 105 alin.(5) Cod de procedură civilă. Prevederile legale reținute de instanța de apel ca fiind respectate, au fost interpretate nejustificat și în detrimentul legalității procesului civil, precum și respectării drepturilor și intereselor părților.

Conform prevederilor legale abordate, persoana se consideră citată doar în cazul în care exista confirmarea transmiterii și primirii citației sau înștiințării, aspect ce se referă și la comunicare actelor de procedură. De altfel, instanța de apel urma a elucida dacă după declararea apelului, avocatul Stela Bargan mai reprezenta interesele sale în procesul dat. Situația de fapt atestă că avocatul Stela Bargan a reprezentat interesele doar în prima instanță, nu și instanța de apel.

La fel, a precizat că cererea de apel nemotivată, precum și cererea de redactare a hotărârii motivate au fost semnate personal de el, respectiv actele de procedura urmau a-i fi comunicate nemijlocit lui.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 05 septembrie 2019, iar Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Iurie Bargan, a declarat recurs la 30 decembrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către părți la 10 septembrie 2019, prin intermediul poștei electronice a avocaților (f.d.96, 97), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia nemijlocit de către recurent. La solicitarea recurentului Marcel Șevciuc din 10 decembrie 2019 (f.d.102), avocatul Iurie Bargan a luat cunoștință de materialele cauzei la 20 decembrie 2019 (f.d.103-104).Astfel, recursul declarat este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Iurie Bargan și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel la 28 martie 2019 de către Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Stela Bargan, înregistrând în acest sens cererea de apel nemotivată (f.d.71).

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 05 august 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului Marcel Șevciuc termen până la data de 02 septembrie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2944 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat; totodată, s-a explicat apelantului, că în caz contrar apelul va fi restituit (f.d.88-89).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 05 septembrie 2019, a restituit ca fiind nemotivat și netimbrat apelul

declarat de Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Stela Bargan, împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.94-95). Or, instanța de apel a constatat că în termenul acordat nici apelantul și nici avocatul său nu au prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, adică nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d.94-95).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin ce se impune respingerea recursului cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul relevă că, deși, recurentul Marcel Șevciuc, prin intermediul avocatului Iurie Bargan, pretinde că personal Marcel Șevciuc a semnat cererea de apel nemotivată și cererea de redactare a hotărârii, materialele cauzei atestă contrariul. Or, atât cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 martie 2019, cât și cererea de redactare a hotărârii din 28 martie 2019, au fost semnate de către avocatul Stela Bargan, în calitate de reprezentant al lui Marcel Șevciuc (f.d.70-71).

Cu titlu de contraargument la poziția recurentului precum că instanța de apel nu a elucidat faptul dacă avocatul Stela Bargan îi reprezintă lui Marcel Șevciuc interesele și în instanța de apel, în condițiile în care situația de fapt atestă că avocatul Stela Bargan a reprezentat interesele lui Marcel Șevciuc doar în prima instanță, nu și în instanța de apel, Colegiul relevă că mandatul avocațial Seria MA nr. 1017182, eliberat pe numele avocatului Stela Bargan și contrasemnat de clientul Marcel Șevciuc pe verso, cu acordarea împuternicirilor, pe lângă faptul că nu conține o mențiune expresă de reprezentare a intereselor lui Marcel Șevciuc doar pentru prima instanță, în plus reflectă dreptul de contestare a hotărârii judecătorești (f.d.33).

În conjunctura redată este evident că instanța de apel nu putea să prezume că apelantul a renunțat la serviciile avocatului Stela Bargan.

Mai mult, în conformitate cu art. 107 alin. (2) Cod de procedură civilă, partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Deși, acest text legal indică despre obligația părții de a înștiința instanța despre faptul că a renunțat la serviciile avocatului până la data ședinței de judecată, la caz înregistrarea apelului precum și faptul că cauza se află la etapa soluționării acceptării pe rol a cererii de apel, la fel, nu excludea dreptul părții de a anunța instanța despre schimbarea avocatului și comunicarea actelor nemijlocit lui sau unui alt reprezentant ales, ceea ce la caz lipsește. De asemenea, la materialele cauzei lipsește un înscris prin care reprezentantul a anunțat instanța că a renunțat la împuterniciri, în caz că există o astfel de confirmare.

Or, în sensul art. 80 alin. (9) Cod de procedură civilă, reprezentantul care renunță la împuterniciri trebuie să înștiințeze atât reprezentatul, cât și instanța cu cel

puțin 10 zile înainte de data judecării cauzei sau înainte de expirarea termenelor de atac.

Respectiv avocatul Stela Bargan la recepționarea încheierii din 05 august 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu a anunțat despre faptul că ar renunța la împuternicirile acordate de Marcel Șevciuc.

De altfel, cererea înregistrată la 24 aprilie 2019 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, de către Marcel Șevciuc, nu reflectă anumite fraze referitor la renunțul la serviciile avocatului Stela Bargan. Respectiv, acest aspect confirmă suplimentar că Marcel Șevciuc și-a ignorat drepturile sale.

Prezintă relevanță și faptul că cererea de restituire a taxei de stat achitată la depunerea cererii reconvenționale în procesul dat, datată cu 25 aprilie 2019, precum și cererea de anexare a ordinului de încasare a numerarului (dovada de plată a taxei de stat la cererea reconvențională), datată cu 03 mai 2019, au fost semnate de avocatul Stela Bargan, în calitate de reprezentant al lui Marcel Șevciuc (f.d.79, 80).

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelantul/recurent Marcel Șevciuc urmă să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

În această ordine de idei, Colegiul reține că prin comunicarea avocatului Stela Bargan, în calitate de reprezentant al apelantului Marcel Șevciuc, la 12 august 2019, prin intermediul poștei electronice a încheierii instanței de apel din 05 august 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instanța de apel nu a încălcat prevederile legale.

Aici Colegiul reiterează că cererea de apel nemotivată a fost semnată doar de către avocatul Stela Bargan, în calitate de reprezentant al apelantului Marcel Șevciuc (f.d.71).

Or, legislația în vigoare nu conține anumite restricții privind comunicarea actelor de procedură prin intermediul adresei electronice, iar, în speță, adresa electronică a fost indicată în mandatul avocațial a Stelei Bargan și anumite mențiuni/interdicții referitor la comunicarea actelor de procedură la adresa electronică a avocatului la caz nu au fost specificate, în condițiile în care avocatul și a semnat cererea de apel nemotivată.

Adițional, urmează a fi evocate prevederile art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă care stipulează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În altă ordine de idei, Colegiul reiterează prevederile art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă, reținute ca fiind pertinente și de instanța de apel, în contextul cărora dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Subsecvent, având în vedere că instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la comunicarea părții apelante a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, corect a accentuat despre neînlăturarea neajunsurilor de către partea apelantă

în termenul acordat, ceea ce a dus la restituirea cererii de apel prin prisma art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare în termen a drepturilor procedurale.

Dealtfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Marcel Șevciuc, reprezentat de avocatul Iurie Bargan.

Se menține încheierea din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nelea Șevciuc împotriva lui Marcel Șevciuc cu privire la partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat